

ความสำเร็จในการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย*
THE SUCCESS IN OPERATION OF THE SENIOR CITIZENS
COUNCIL OF THAILAND

ศรัณย์ จิระพงษ์สุวรรณ

Saran Jirapongsuwan

ปิยากร หวังมหภาพร

Piyakorn Whangmahaporn

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Sripatum University, Thailand

E-mail: pom_jira@yahoo.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย และ 3) เพื่อศึกษาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย โดยการวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี ซึ่งการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ ชมรมผู้สูงอายุในประเทศไทย จำนวน 273 ชมรม เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ตัวแทนชมรมผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยรวมจำนวน 10 ชมรม เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความ โดยผลการวิจัยพบว่า ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยอยู่ในระดับมาก ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ตัวแปรทางด้านปัจจัยภายใน และภายนอกเหนือการควบคุม ทั้ง 13 ปัจจัย สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การนำนโยบายสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยไปปฏิบัติโดยรวมได้ร้อยละ 64.1 โดยสามารถเขียนสมการทำนายได้ดังต่อไปนี้ $Y = 274 + .343 X_1 + 421 X_2 + 206 X_3$ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยและชมรมผู้สูงอายุ ซึ่งทำงานเป็นเครือข่ายซึ่งกันและกัน ซึ่งมีสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่กำหนดระเบียบว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานชมรมผู้สูงอายุและมีการดำเนิน

* Received December 27, 2021; Revised January 10, 2022; Accepted February 19, 2022

กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชมรมผู้สูงอายุ ในลักษณะการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามผล และรายงานผล

คำสำคัญ: สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย, ความสำเร็จในการดำเนินงาน, ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ

Abstract

The article has the objective to study the level of success in the operation of the Senior Citizens Council of Thailand and to study the factors affecting the success of the Senior Citizens Council of Thailand; and to study for improving development the Senior Citizens Council of Thailand. This research is a mixed method research. Quantitative research, the sample group was 273 elderly clubs in Thailand. The tool used as a questionnaire. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis. Qualitative research, the key informants were representatives of the elderly clubs who were members of the Senior Citizens Council of Thailand, totaling 10 clubs. The tool was Semi-structured interview form. Analyze the data by interpretation. The results showed that the level of success in the Senior Citizens Council of Thailand at a high level. Internal and external factors affecting the success of policy implementation as a whole were at a high level. Internal variables and outside the control, all 13 factors can explain the dependent variable, namely the implementation of the policy of the Association of the Council of Elders of Thailand, overall 64.1 percent. The prediction equation can be written as follows: $Y = 274 + .343 X_1 + 421 X_2 + 206 X_3$. The results of the qualitative research found that the Senior Citizens Council of Thailand and the elderly clubs which work as a network with each other which has the Senior Citizens Council of Thailand serves to set rules on the standards of the elderly clubs and carry out various activities related to the elderly clubs in the form of joint thinking, joint planning, joint implementation, follow-up, and reporting.

Keywords: Senior Citizens Council of Thailand, Operation Success, Factors affecting the success

บทนำ

ประเทศไทยก้าวสู่สังคมสูงวัย (aging society) ตั้งแต่ พ.ศ. 2548 และมีแนวโน้มผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว จากร้อยละ 10 หรือประมาณ 6 ล้านคนใน พ.ศ. 2548 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 15 หรือประมาณ 10 ล้านคนใน พ.ศ. 2557 คาดการณ์ว่า พ.ศ. 2567 ประเทศไทยจะกลายเป็นสังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (aged society) และอีก 20 ปี ข้างหน้าจะเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอด (super aged society) (กรมอนามัย, 2556) จากข้อมูลดังกล่าวปรากฏชัดว่าประเทศไทยได้เริ่มเข้าสู่สังคมสูงวัยแล้ว แม้ว่าสัดส่วนประชากรสูงอายุของประเทศไทยยังไม่มากเท่ากับประเทศพัฒนาแล้ว แต่การเปลี่ยนสู่การเป็นประชากรสูงวัยของประเทศไทยนั้นเกิดขึ้นในระยะเวลาที่สั้นกว่ามาก

จากสถานการณ์ดังกล่าวชมรมผู้สูงอายุ ถือเป็นองค์การที่มีบทบาทสำคัญสำหรับผู้สูงอายุ ที่เกิดจากกลุ่มผู้สูงอายุจำนวนตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป มารวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์และแนวคิดร่วมกันในการพัฒนาตนเองทั้งในด้านสุขภาพอนามัย โภชนาการ การศึกษา วัฒนธรรม และการศึกษาหลักธรรมะในพุทธศาสนา รวมทั้งการร่วมกันพัฒนาสังคม และประเทศชาติในที่สุดด้วย (บรรลุ ศิริพานิช, 2553) ชมรมผู้สูงอายุดังกล่าวนั้น มีการจัดตั้งขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2505 และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเรื่อยมาจนใน พ.ศ. 2528 กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทยได้จัดให้มีการสัมมนาชมรมผู้สูงอายุทั่วประเทศขึ้นเพื่อพัฒนาชมรมผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และต่อมาใน พ.ศ. 2530 ผู้แทนชมรมผู้สูงอายุที่เข้าร่วมสัมมนามีความคิดเห็นร่วมกันว่า ชมรมนั้นเป็นเพียงกลุ่มคน มิได้เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ดังนั้นจึงควรรวมตัวกันเพื่อตั้งเป็นองค์การกลาง เพื่อเป็นศูนย์กลางการประสานระหว่างชมรมทั่วประเทศ ได้แก่ สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ ซึ่งจดทะเบียนเป็นสมาคม เมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2532 และได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้รับสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยไว้ในพระราชบัญญัติใน พ.ศ. 2534 (วรัญญู อัครพุทธิ, 2554)

สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางระหว่างสมาคม ชมรมผู้สูงอายุในประเทศและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตลอดจนผู้สนใจในกิจการผู้สูงอายุในอันที่จะร่วมมือดำเนินการต่างๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ จากการดำเนินงานของสาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยที่ผ่านมา พบว่าใน พ.ศ. 2560 ชมรมผู้สูงอายุมีจำนวนมากถึง 28,245 ถือได้ว่ากำลังสำคัญสำหรับการเพิ่มความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงอายุทั้ง 4 มิติ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม วัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม ภายใต้การเปลี่ยนสู่การเป็นประชากรสูงวัยของประเทศไทยที่กำลังจะเกิดขึ้นในระยะเวลานี้

ทั้งนี้หากชมรมผู้สูงอายุจำนวนมากดังกล่าวมีพลังในการทำงานเพื่อผู้สูงอายุอย่างเข้มแข็ง ย่อมจะมีกิจกรรมของชมรมที่จัดต่อเนื่องกัน จัดขึ้นตามความต้องการของสมาชิกชมรม

จากที่ผ่านมามีชมรมผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้นมากก็จริง แต่ทว่าชมรมผู้สูงอายุที่สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องน้อยมาก ดังที่ ศศิพัฒน์ ยอดเพชร นำเสนอว่ามีอยู่เพียงครึ่งหนึ่งเท่านั้นที่ดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง ส่วนอีกครึ่งไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง หรือล้มเลิกไปบ้าง (ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, 2564) โดยมีสาเหตุที่สอดคล้องกับผลการศึกษาปาจิริย์ ผลประเสริฐและคณะ วิกรม รุจยากรกุลและคณะ และพีระ พันธุ์งาม เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลและการบริหารจัดการชมรมผู้สูงอายุ พบว่า การบริหารจัดการชมรม กิจกรรมของชมรม การมีส่วนร่วมของสมาชิกชมรม มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการชมรมผู้สูงอายุ ส่วนการสนับสนุนจากครอบครัวและลักษณะส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ ถึงแม้จะมีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรม แต่ก็ไม่มากเท่ากับการบริหารจัดการ (ปาจิริย์ ผลประเสริฐและคณะ, 2562); (วิกรม รุจยากรกุลและคณะ, 2562); และ (พีระ พันธุ์งาม, 2553)

นอกจากนี้สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยและสาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นกลไกระดับชาติและกลไกระดับภูมิภาคยังไม่สามารถบูรณาการให้เกิดการทำงานอย่างสอดประสานกันอย่างเต็มที่ ซึ่งจะเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นภายในกระบวนการของการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือการที่หน่วยงานในระดับสูง ได้แก่ สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ ไม่สามารถทำให้หน่วยงานระดับล่าง หรือหน่วยงานที่ให้บริการ ได้แก่ สาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ ให้สามารถนำนโยบายไปปฏิบัติได้ตรงตามเจตจำนงของนโยบาย โดยสิ่งที่ปรากฏตามมานั้น ก็อาจกล่าวได้ว่าเป็นความล้มเหลวหรือล่าช้าในการดำเนินงาน นั่นเอง

จึงนำมาสู่คำถามการวิจัยว่า ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย อยู่ในระดับใด มีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยและจะพัฒนาการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยให้เป็นกลไกในการส่งเสริมชมรมผู้สูงอายุให้เข้มแข็งได้อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมผสานวิธี ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ชมรมผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้และภาคเหนือ รวม 13,820 ชมรม กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน ค่าความเชื่อมั่น 94% ได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 273 ชมรม ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิแบบเป็นสัดส่วนตามภาค และทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายให้ได้ชมรมผู้สูงอายุครบตามจำนวนที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนแบบประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert ได้ค่าความตรงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับชมรมผู้สูงอายุซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ตัวแทนชมรมผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย พื้นที่ (ภาค) ละ 2 ชมรม และกรุงเทพมหานคร 2 ชมรม รวม 10 ชมรม โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ เป็นชมรมที่มีกิจกรรมอยู่สม่ำเสมอมีการติดต่อ และรายงานผลงานต่อสมาคมสภาผู้สูงอายุ (และหรือ สาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุ เป็นประจำ) และสมัครใจให้ข้อมูล ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความ

ผลการวิจัย

1. ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความสำเร็จอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X}=3.74$) รองลงมาด้านการจัดกิจกรรม ($\bar{X}=3.58$) และด้านการเชิญชวนผู้สูงอายุเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรม ($\bar{X}=3.53$) ตามลำดับ ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางเพียงด้านเดียว คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการเผยแพร่ข้อมูลงานวิจัย ($\bar{X}=3.27$)

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย พบว่า ตัวแปรทางด้านปัจจัยภายใน และภายนอกเหนือการควบคุม ทั้ง 13 ปัจจัยสามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การนำนโยบายสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยไปปฏิบัติ โดยรวมได้ร้อยละ 64.1 มีค่า $R^2 = 641$ และมีค่าของ F เท่ากับ 1.3.611 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $A = 01$ เมื่อพิจารณาตัวแปรย่อยต่างๆ ภายในตัวแปรปัจจัยภายใน และภายนอกเหนือการควบคุม พบว่า ตัวแปรที่ดีที่สุด ที่จะอธิบายการนำนโยบายสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยไปปฏิบัติโดยรวมมากที่สุด คือ ตัวแปร สมรรถนะขององค์การเพียงตัวแปรเดียว สามารถอธิบายการนำนโยบายสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยไปปฏิบัติโดยรวมได้ร้อยละ 48.7 ในขณะที่ตัวแปรทั้งชุดสามารถอธิบายได้ร้อยละ 64. เมื่อเพิ่มตัวแปรการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน พบว่า สามารถอธิบายตัวแปรตามการนำนโยบายสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยไปปฏิบัติโดยรวม เพิ่มขึ้นได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 55.9 และตัวแปรสุดท้ายที่เข้าสู่สมการที่ดีที่สุดของการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ได้แก่ ตัวแปรสภาพทางสังคม ซึ่งอธิบายตัวแปรตามได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 59.0 ตัวแปรในสมการชุดนี้มีขนาดค่า F เท่ากับ 63.789 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($n = 01$) กล่าวคือ ในการนำนโยบายสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยไปปฏิบัติ โดยรวมขึ้นอยู่กับ สมรรถนะขององค์การ การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน และสภาพทางสังคม จึงจะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติโดยรวมมีประสิทธิภาพสูงขึ้น สามารถเขียนสมการทำนายจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ในชุดตัวแปรตาม การนำนโยบายสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยไปปฏิบัติโดยรวม พบว่า จะมีตัวแปร ที่สำคัญที่เข้าสู่สมการ 3 ตัว คือ สมรรถนะขององค์การ ในที่นี้ให้มีค่า X_1 การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ในที่นี้ให้มีค่า $= X_2$ และสภาพทางสังคม ในที่นี้ให้มีค่า $= X_3$ ดังนั้นสมการทำนาย เขียนได้ดังต่อไปนี้

$$Y = 274 + .343 X_1 + 421 X_2 + 206 X_3$$

จากสมมติฐานสมข้างต้น พบว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่เข้าสู่สมการจะมีความสัมพันธ์เชิงบวกทั้งสิ้น กล่าวคือ เมื่อต้องส่งเสริมการนำนโยบายสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยไปปฏิบัติโดยรวม ควรสร้างสมรรถนะขององค์การส่งเสริมการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานและคำนึงถึงสภาพทางสังคม ซึ่งจะมีผลทำให้การนำนโยบายสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยไปปฏิบัติโดยรวม มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ตามค่าสัมประสิทธิ์ของแต่ละตัวแปร

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ความสำเร็จในการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ในภาพรวม

ตัวแปร	Regression Coefficient					
	b	Beta	b	beta	R ²	R ² change
1.ความชัดเจนในวัตถุประสงค์ของนโยบาย	-.114(4)	-0.106				
2. สมรรถนะขององค์การ	.281(2)	.297**	.343(1)	.363**	0.487	0.487
3. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน	.447(1)	.397**	.421 (2)	.106**	0.559	0.072
4. การประสานงานและการติดต่อสื่อสาร	.050(5)	0.053				
5.การเผยแพร่ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์	-.024(6)	-0.023				
6. ภาวะผู้นำ	.086(7)	0.099				
7. ทศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ	-.167(8)	-0.12				
8. การสนับสนุนจากภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	.143(9)	0.161				
9. การติดตามการดำเนินงาน	.023(10)	0.025				
10. การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง	-.115(11)	-0.139				
11. ด้านความผันผวนทางเศรษฐกิจ	.124(12)	0.128				
12. สภาพทางสังคม	.170(3)	0.161	.206 (3)	.195**	0.59	0.031
13. เทคโนโลยี	-.039(13)	-0.047				
ค่าคงที่ (Constant)	0.538		0.274			
Multiple R	0.801		0.768			
R²	0.641		0.59			
Adjusted R²	0.6		0.58			
F	13.611**		63.789**			

3. ข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ชมรมผู้สูงอายุมีความเห็นว่า การทำงานของสาขาสมาคมฯประสบความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตามแนวทางของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานชมรมผู้สูงอายุในเครือข่ายสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย

พ.ศ. 2552 และบทบาทของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ที่มีต่อชมรมผู้สูงอายุ ดังที่กล่าวมาแล้วว่าสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย และชมรมผู้สูงอายุ มีสถานภาพเป็นเครือข่ายซึ่งกันและกัน โดยสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย มีการกำหนดระเบียบว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานชมรมผู้สูงอายุในเครือข่ายสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย มีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชมรมผู้สูงอายุ ให้ชมรมผู้สูงอายุอยู่ในการสนับสนุนของประธานสาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุฯ ประจำจังหวัด ปรากฏได้จากการกำหนดบทบาทหน้าที่ของประธานสาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุฯ ประจำจังหวัด ตามคู่มือการบริหารงานของสาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยที่เน้นบทบาทหน้าที่ของประธานสาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุฯ ประจำจังหวัด รวมถึงได้รับความร่วมมือจากบุคคล ในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามผล รายงานผล และทบทวนอยู่เป็นประจำนโยบายต้องเกิดจาก การมีส่วนร่วมที่สำคัญผู้บริหารสูงสุดต้องเข้าใจและสนับสนุนนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม ต้องตอบโจทย์ปัญหาผู้สูงอายุของประเทศให้ได้ และจัดทำนโยบายที่เป็นรูปธรรมชัดเจน มีเป้าหมายชัดเจน สู่ทุกระดับ รวมถึงต้องเปลี่ยนแปลงนโยบายที่เป็นโครงการและกิจกรรมที่สามารถหาแหล่งทุนสนับสนุนจากรัฐได้ นโยบายแนวทางที่มีประโยชน์ ต้องมีการควบคุมงบประมาณที่ดีและต่อเนื่อง มีการวางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่องเต็มรูปแบบ มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจอยู่ตลอดเวลา ฯลฯ วิสัยทัศน์ ปรัชญา พันธกิจ มีกรอบการดำเนินงานชัดเจน และมีมาตรการสำหรับกำกับควบคุมการทำงาน เลือกคนให้เหมาะกับงานบูรณาการ การทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ อีกทั้งต้องมีกระบวนการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาอย่างเป็นระบบ เห็นผลอย่างแท้จริง

อภิปรายผล

1. ปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติในภาพรวม พบว่าสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยความชัดเจนในวัตถุประสงค์ของนโยบาย ปัจจัยการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน และ ปัจจัยการติดตามการดำเนินงาน เพราะเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังนั้นสมาคมสภาฯ ควรดำเนินการมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่สร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในและภายนอกองค์กร โดยเฉพาะที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องปฏิบัติเป้าหมายของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย รวมถึงความสอดคล้องระหว่างนโยบายของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยกับ ระเบียบของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ พ.ศ. 2552 และควรโดยเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความยั่งยืนและการฟื้นฟูการเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของปานหทัย ปานสิทธิ์ ที่ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุในอำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ที่ชี้ให้เห็นว่า

ควรมีการจัดกิจกรรมที่ตอบสนองและเข้าถึงพื้นที่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง การพัฒนาคุณภาพชีวิต และเผยแพร่งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ การร่วมจัดกิจกรรมการที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม ในท้องถิ่น (ปานหทัย ปานสิทธิ์, 2554) อีกประเด็นที่สำคัญซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ ชนาภา ขำสุวรรณ ที่ทำการศึกษากิจการกิจการชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลสงขลาโดยผล การศึกษาพบว่า การให้บุคลากรได้ร่วมมือในการสนับสนุนแผนและนโยบาย เพิ่มประสิทธิภาพ ในการจัดกิจกรรมและร่วมมือกับชุมชน ควรมีการตั้งคณะกรรมการดำเนินการ มีมาตรการและ แผนงานที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ มีระบบการรายงานที่ชัดเจน เป็นระยะและต่อเนื่อง ประจำปี รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นจากการปฏิบัติหน้าที่ประกอบการประเมินผลการ ปฏิบัติงาน ตลอดจนความร่วมมือจากหน่วยงานทุกระดับ สร้างกลไกการกำกับดูแล ระบบ ติดตามและตัวชี้วัดอย่างชัดเจน (ชนาภา ขำสุวรรณ, 2550)

2. ปัจจัยภายนอกเหนือการควบคุมที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติใน ระดับค่อนข้างมาก 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยเทคโนโลยี ปัจจัยความผันผวนทางเศรษฐกิจ และปัจจัย สภาพสังคม สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยควรสร้างเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช่วยในการ เผยแพร่ข่าวสาร จัดการเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศภายในองค์กรโดยเน้นที่ระบบและการ เข้าถึงสารสนเทศ ระบบงานทะเบียน ในส่วนปัจจัยความผันผวนทางเศรษฐกิจสมาคมสภา ผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยควรมีการวิเคราะห์ การบริหารจัดการความเสี่ยงและบริหารจัดการ โดยพิจารณาถึงภาวะเศรษฐกิจ รายได้ของครอบครัวของสมาชิก ความก้าวหน้าของเศรษฐกิจ ประเทศที่มีต่อสังคมผู้สูงอายุ และสภาพทางสังคมที่พิจารณาถึงชุมชนที่อาศัยอยู่และการ ยอมรับสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย สอดคล้องกับงานของวัชรินทร์ สุทธิชัย ได้ ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏไป ปฏิบัติกรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยพบว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติคือ ความชัดเจนในวัตถุประสงค์ของนโยบาย การติดตามการดำเนินงาน การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน การเผยแพร่ข่าวสารและการ ประชาสัมพันธ์ ทศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ภาวะผู้นำ การสนับสนุนจากภาคเอกชนและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประสานงานและติดต่อสื่อสารและด้านสมรรถนะองค์กร (วัชรินทร์ สุทธิชัย, 2555) ส่วนปัจจัยภายนอกเหนือการควบคุมที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบาย ไปปฏิบัติ คือ เทคโนโลยี ความผันผวนทางเศรษฐกิจและสภาพสังคม และการเปลี่ยนแปลงทาง การเมือง และ วิโรจน์ เชมรัมย์ ได้ทำการศึกษากิจการนำนโยบายระบบการบริการการแพทย์ ฉุกฉินไปปฏิบัติ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายระบบการบริการการแพทย์ฉุกฉินไป ปฏิบัติ ได้แก่ ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ ด้านการสนับสนุนเครือข่าย ด้านการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ตามลำดับ (วิโรจน์ เชมรัมย์, 2555)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม รองลงมาด้านการจัดกิจกรรม และด้านการเชิญชวนผู้สูงอายุเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรม ตามลำดับ ทั้งนี้ความสำเร็จในการนำนโยบายสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยไปปฏิบัติมีประสิทธิภาพสูงขึ้นโดยรวมขึ้นอยู่กับ สมรรถนะขององค์กร การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน และสภาพทางสังคม ข้อเสนอแนะ 1) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติของสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยกับกลไกอื่นๆของภาครัฐที่ทำงานด้านการพัฒนาสังคมผู้สูงอายุ 2) ควรมีการศึกษาการประเมินผลของความสำเร็จในการนำนโยบายสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย 3) ควรมีการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ในการนาระเบียบสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยไปปฏิบัติว่าประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงแก้ไขระบบสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมอนามัย. (2556). รายงานประจำปีงบประมาณ 2556. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เทพวานิสย์.
- ชนาภา ขำสุวรรณ. (2550). การจัดการกิจการชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลสงขลา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- บรรลุ ศิริพานิช. (2553). คู่มือผู้สูงอายุฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: หมอชาวบ้าน.
- ปาจริย์ ผลประเสริฐและคณะ. (2562). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการกลุ่มของคณะกรรมการชมรมผู้สูงอายุจังหวัดกำแพงเพชร. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 39(4), 56-77.
- ปานหทัย ปานสิทธิ์. (2554). รูปแบบและการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุในอำเภอปากพะยูนจังหวัดพัทลุง. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พีระ พันธุ์งาม. (2553). ปัจจัยเชิงพหุระดับที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานชมรมผู้สูงอายุของสถานีอนามัย จังหวัดนครราชสีมา. นครราชสีมา: สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ.
- วรัญญา อัครวพุทธิ. (2554). แนวทางพัฒนาวิธีการระดมทรัพยากรของชมรมผู้สูงอายุ : กรณีศึกษาชมรมผู้สูงอายุเครือข่ายสหพันธ์ชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร. ใน

- วิทยานิพนธ์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสังคมสงเคราะห์.
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัชรินทร์ สุทธิชัย. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ไปปฏิบัติ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ใน ดุษฎี
นิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วิกรม รุจยากรกุลและคณะ. (2562). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงานของชมรม
ผู้สูงอายุคุณภาพ จังหวัดนครปฐม. วารสารวิจัยสุขภาพและการพยาบาล (วารสาร
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ), 35(2), 118-128.
- วิโรจน์ เขมรัมย์. (2555). การนำนโยบายระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินไปปฏิบัติ. ใน ดุษฎี
นิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัย
อุบลราชธานี.
- ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. (2564). บูรณาการระบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุไทย. วารสาร
ระบบบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว, 27 (6), 22-32.